

Forpliktende samarbeid mellom reiseliv og verneområdeforvaltningen – en pilot for Innlandet

NOEN INNLEDENDE PUNKT

- En prosess som kan oppleves forhastet, med fare for manglende involvering av viktige aktører.
- Vi har samme mål – ta vare på villreinen OG bevare lokalt næringsliv og verdiskapning i nasjonalparkkommunene.
- Sørge for lokal kontroll når det gjelder guidevirksomhet (sertifisering)
- Se på reiselivet som en ressurs i forvaltningsarbeidet (også denne prosessen)

Målsettinger i ny reiselivsstrategi

Å styrke verdiskapingsevnen på Norges helt spesielle tradisjoner for naturopplevelser

Å styrke håndteringsevnen (være godt forberedt på situasjoner som skapes av vekst i besøksvolumer og reisestrømmer), inkludert langsiktig forvaltning av natur og kulturressurser gjennom god besøksforvaltning

Å styrke samhandlingsevnen gjennom forpliktende samarbeid mellom reiseliv og verneområdeforvaltningen

Samhandling kommer ikke av seg selv

«Samhandlingen mellom institusjonene som forvalter naturen på vegne av felleskapet og reiselivsaktørene som har naturbaserte opplevelser (i vid forstand) som sitt driftsgrunnlag, må styrkes for å sikre at en videre utvikling blir bærekraftig og ivaretar alle hensyn på en god måte».

Resultatmål

Gjennom et forprosjekt ønsker vi å styrke forankringen både i reiselivet, samt i forvaltningen. Det skal være et **omforent ønske om styrket samarbeid** som kan forenkle prosessen for alle aktørene og sørge for at alle blir sett og hørt i ulike prosesser. I tillegg må vi få på plass en prosjektleder med nødvendig kompetanse og erfaring innen besøksforvaltning.

Møter med:

- ❖ 10 reiselivsbedrifter
- ❖ DNT Oslo og omegn
- ❖ Norges nasjonalparkkommuner
- ❖ Nasjonalparkforvaltere i Jotunheimen, Rondane, Dovrefjell- Sunndalsfjella
- ❖ Nasjonalparkstyret for Dovrefjell- Sunndalsfjella nasjonalpark
- ❖ Regionrådet Nord Gudbrandsdal
- ❖ Miljødirektoratet
- ❖ Innlandet fylkeskommune
- ❖ Norsk Villreinsenter Nord
- ❖ Norsk fjellsenter

Erfaringer reiseliv- omforent ønske om styrket samarbeid

Nært nasjonalparkgrensa

- ❖ Sterk frustrasjon i generasjoner
- ❖ Bitterhet mot alt av forvaltning – klarer ikke å skille myndigheter- nasjonalparkforvaltningen adresse for all frustrasjon
- ❖ Takknemlig for besøk og at «noen hører på dem»
- ❖ Dårlig utgangspunkt for utviklingskraft og innovasjon

I randsone

- ❖ Ser det positive i og utnytter nasjonalparkens attraksjonskraft. Får kjørt skiløyper, tillatelse hundekjøring, guide sykkelturner etc.
- ❖ Godt utgangspunkt for utviklingskraft og innovasjon

Konklusjon

- ❖ Alle ser behovet for og ønsker å delta i strukturert samarbeid

Erfaringer forvaltning- omforent ønske om styrket samarbeid

Konklusjon

- ❖ Stor bevissthet - «*Vi kan bli mye bedre*»
- ❖ Trenger «reiselivskompetanse» i nasjonalparkforvaltningen
- ❖ Krever dedikert ressurs for kommunikasjon og møte med reiseliv/ næringsliv
- ❖ Ønsker et kontaktpunkt i reiselivet for felles tiltak, prosjekter og arrangementer-
Nasjonalparkriket reiseliv et naturlig kontaktpunkt
- ❖ Aktiv prosess for dedikert ressurs

Nasjonal pilot

6 nasjonalparker i samme region (Jotunheimen, Breheimen, Reinheimen, Dovrefjell-Sunndalsfjella, Dovre, Rondane) som har stort reiselivsmessig potensiale. Store verneverdier, med villreinen som nøkkelart. 5 nasjonalparkstyrer.

Økt samhandling mellom reiselivet og nasjonalparkforvaltningen for økt verdiskaping og et bærekraftig reiseliv i praksis

Etablere kompetansemiljø i en nasjonalparkregion

De gode historiene- gjennom konkrete samarbeidstiltak

Viewpoint SNRIFTTA.
(Foto: Martine Hørstad, Norsk villreircenter)

Markusen er et tiltak for å redusere ferdel inn i Stroppegalen. (Foto: Martine Hørstad)

Kompetanse og samarbeid i prosjektet

Veien fremover:

- ❖ Etablering av hovedprosjekt
- ❖ Finansiering
- ❖ Ansettelse av ressurs

Spleiselag

- ❖ Regionrådet Nord- Gudbrandsdal
- ❖ Innlandet fylkeskommune
- ❖ Verdiskapingsprogram for naturarven (Miljødirektoratet)
- ❖ Statsforvalteren (skjønnsmidler)
- ❖ Nasjonalparkstyrene (iltak og informasjon)
- ❖ Nasjonalparkriket
- ❖ Reiselivsbedrifter

Virkemidler for gjennomføring av besøksforvaltningen: Dovrefjell- Sunndalsfjella

- Samarbeid med reiselivsnæringen
- Sterke attraksjoner
- Tydelige innfallsporter
- Kommunikasjon og informasjon
- Sonering og kanalisering
- Infrastruktur
- Overvåking og justering

Rekruttere prosjektleder for 3.årig prosjekt:

For å klare å håndtere de utfordringene som er kommet frem i forprosjektet, og for å jobbe med aktivitetene som er beskrevet for å styrke samarbeidet mellom reiselivet og forvaltningen, så trengs det en dedikert ressurs. Denne må rekrutteres før tiltak kan iverksettes.

Mobilisere bedrifter og nasjonalparkforvaltningen til konkret samarbeid:

Selv om det ligger et ønske om å få til et bedre samarbeidsklima for reiselivet og forvaltningen, så må man gjennom år 1 sørge for en forankring av hovedprosjektet. Dette vil blant annet si å informere bedrifter og forvaltningen om hva som er tenkt rundt hovedprosjektet. De må ønske å samarbeide og bidra inn i prosjektet, samtidig som de også må ha en vilje til å sette av tid til å bidra inn i arbeidet.

Mobilisere kommunene i Nord Gudbrandsdal:

Alle kommunene i Nord-Gudbrandsdal er nasjonalparkkommuner. Gjennom denne statusen ligger det en del forpliktelser. Blant annet å sørge for en god kundereise, og at det finnes en god balanse mellom vern, bruk og næringsutvikling. For at prosjektet skal lykkes, så kreves det informasjon til politikerne i Nord- Gudbrandsdal i tillegg til at de bør stille seg bak at et slikt prosjekt vil være med på å styrke sin posisjon som nasjonalparkkommuner. Det er også viktig at de føler et eierskap til prosjektet.

Koble utvalgte kompetansemiljøer til hovedprosjekt og delprosjekter:

Det finnes mange relevante kompetansemiljøer som må kobles på og få et eierskap til prosjektet.

Etablere tre konkrete case/ tiltak/ prosjekter med bedrifter og nasjonalparkforvaltningen i samspill:

For å bli konkrete fra starten av, så ønsker prosjektet i år én å etablere tre konkrete caser der det skal ligge et forpliktende samarbeid mellom bedrifter og nasjonalparkforvalterne. Det må være bedrifter tett knyttet til nasjonalparkene og som ønsker utvikling og større verdiskaping. Casene skal være med på å gi bedriftene inngående kunnskap om lovverk knyttet til forvaltning. De skal også være med på å styrke forvaltningens forståelse for det å drive en reiselivsbedrift og alle forpliktelser og oppgaver knyttet til dette. Ved å etablere den grunnforståelse og kunnskapen, så kan man sammen se på hva slags handlingsrom som finnes innenfor ønsket om utvikling og lovverket. Her kan det være naturlig og også koble på kompetansemiljø.

Kartlegge og sette møtepunkt mellom reiselivet og nasjonalparkforvaltningen i fast system:

Det finnes noen treffpunkt mellom nasjonalparkforvaltningen og reiselivet. Blant annet gjennom rådgivende utvalg. Det vil være viktig å kartlegge hvilke treffpunkter som er etablert og samtidig kartlegge i hvilken grad de eksisterende treffpunktene har stor nok involvering og om det trengs flere arenaer for systematiske møter som styrker samarbeidet. Det bør også sees på forskjellene mellom nasjonalparkene, temaene på eksisterende møter og involveringsgrad. Dette gjelder også SNO, fjellstyrene, fjelloppsynet osv.

Gjennomføre en nasjonal konferanse med tema forpliktende samarbeid og besøksforvaltning:

For å kickstarte prosjektet, så vil det være smart å arrangere en konferanse for dette temaet. Allerede fra år én etablere en møteplass også for aktører utenfor regionen vår. Dette har vi som ambisjon skal bli en årlig konferanse.

A person wearing a green jacket, a pink hat, and a black backpack stands on a large, dark rock in a vast, mountainous landscape. The person is looking out over a valley with snow-dusted mountains under a blue sky with white clouds. The text "TAKK FOR MEG" is overlaid in the center of the image.

TAKK FOR MEG